

ArCo String Trio

Η δημιουργία του **ArCo String Trio** από τρεις καταξιωμένους μουσικούς της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης, μετράει ήδη ζήτηση λίγων μηνών. Μια ιδέα, η οποία «έπεσε» σε ένα διάλλειμα από μία πρόβα της Ορχήστρας, βασισμένη στην πολύχρονη φιλία αλλά και στο κοινό πάθος για Μουσική Δημιουργία, υπήρξε η αφορμή για την συγκρότηση ενός όχι και τόσο συνηθισμένου συνόλου Μουσικής Δωματίου, εάν σκεφτεί

κανείς την ποικιλία του ρεπερτορίου για άλλου είδους σχήματα, όπως π.χ. Κουαρτέτου ή Κουιντέτου. Προτεραιότητα του, λοιπόν, η κάλυψη ενός μουσικού χώρου με την εκτέλεση έργων συνθετών διασήμων και μη, τα οποία ακούγονται σχετικά σπάνια στα μουσικά χρονικά όπως άλλωστε φαίνεται και από το ρεπερτόριο στο πρόγραμμα της παρθενικής του συναυλίας.

Επιμέλεια εντύπου: Νίκος Κυριακού
Σχεδιασμός: ArtCore Visual Communication
Εκτύπωση: ThessPrint

Χορηγοί επικοινωνίας:

**ΚΡΑΤΙΚΗ
ΟΡΧΗΣΤΡΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΑ ΠΡΩΙΝΑ

ArCo String Trio

04 Οκτωβρίου 2015

Ευάγγελος Παπαδημήτρης (βιολί)

Νεοκλής Νικολαΐδης (βιόλα)

Dmitri Goudimov (βιολοντσέλο)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Luigi Boccherini (1743-1805):

String Trio No.1 in A major (G.107) op. 47

String Trio No.2 in G major (G.108) op. 47

String Trio No.3 in B-flat major (G.109) op. 47

Ludwig van Beethoven (1770-1827):

Duo for Viola and Cello in E-flat Major, WoO 32

Franz Schubert (1797-1828):

String Trio in B-flat major D.471

Ernő Dohnányi (1877-1960):

Serenade Trio in C major

Ώρα έναρξης: 12:00

Αίθουσα Συναυλιών Κ.Ο.Θ.

«Σόλων Μιχαηλίδης», Λεωφ. Νίκης 73

Luigi Boccherini (1743-1805):

Γεννημένος, το 1743, στη Λούκκα της Βόρειας Ιταλίας, ο **Λουίτζι Ροντόλφο Μποκερίνι** ξεχωρίζει από νεαρή ηλικία για τις εξαιρετικές του ικανότητες ως βιρτουόζος του βιολοντσέλου. Το 1768, επιθυμώντας να απαγκιστρωθεί από τις υποχρεώσεις του ως μουσικός ορχήστρας, ταξιδεύει στο Παρίσι όπου και ζει ως ανεξάρτητος καλλιτέχνης, εκδίδοντας τις πρώτες του συνθέσεις. Από το 1770 και για τα επόμενα 35 χρόνια, θα εργαστεί στην υπηρεσία της βασιλικής οικογένειας της Ισπανίας μέχρι και το θάνατό του, το 1805, απομονωμένος από τον ευρύτερο μουσικό κόσμο, φτωχός και απαξιωμένος. Είναι θαυμαστό πως μέσα σε ένα “ασφυκτικό” καλλιτεχνικό περιβάλλον θα καταφέρει να δημιουργήσει αριστουργήματα τόσο “έντονα, δεξιοτεχνικά και κομψά” (Τσαρλς Μπάρνι).

Ο **Μποκερίνι** συνθέσσει τα τρία για βιολί, βιόλα και τσέλο Op. 47, το 1793, και τα δώρισε στον βασιλιά Φρειδερίκο Γουλιέλμο της Πρωσίας, επίσης, ταλαντούχο τσελίστα. Πιστά στο “αυλικό” δυτικοευρωπαϊκό στυλ γκαλάν του 19ου αιώνα, με περίτεχνη αντιστικτική γραφή, αναδεικνύουν την ξεχωριστή μελωδική “ευφράδεια” της μουσικής του συνθέτη. Έχουν ελαφρύ και ευχάριστο χαρακτήρα, είναι γραμμένα όλα σε μείζονα τρόπο, λιτά, μικρά σε έκταση και σε δύο μέρη. Τα πρώτα μέρη διακρίνονται από ποικιλομορφία, ενώ τα δεύτερα είναι σχεδόν πάντα σε φόρμα μινουέτο. Το **ArCo String Trio** επιλέγει να παρουσιάσει τα πρώτα τρία από τα έξι. Δεν μπορούμε παρά να αναγνωρίσουμε την ενορχηστρωτική ευρηματικότητα του συνθέτη, η οποία μέσα από διάφανες δομές προμηνύει τη μετάβαση από την αισθητική του μπαρόκ στη ρομαντική έκφραση.

Ludwig van Beethoven (1770-1827):

Ο **Λούντβιχ βαν Μπετόβεν** γεννήθηκε στη Βόννη, το 1770. Έζησε μία δύσκολη ζωή, στιγματισμένη από την κακή σχέση με τον πατέρα του και από την κλονισμένη του υγεία. Ως συνθέτης, διατήρησε την ανεξαρτησία του, δεν ανήκε στην Αυλή και δεν εργάστηκε για την εκκλησία. Τα έσοδά του προέρχονταν από παραγγελίες έργων και τις δημόσιες συναυλίες του, ενώ είχε πάντα την στήριξη του αριστοκρατικού κύκλου της Αυστρίας, της Βοημίας και της Ουγγαρίας. Περιφρονούσε κάθε είδους εξουσία και κοινωνική καταξίωση και, παρά τον ιδιόρρυθμο και οξύθυμο χαρακτήρα του, διατηρούσε έναν στενό κύκλο φίλων, που ήταν αφοσιωμένοι σε αυτόν μέχρι και το τέλος της ζωής του, το 1827.

Το ντουέτο για βιόλα και βιολοντσέλο σε Μι ύφεση μείζονα (WoO 32, έργο χωρίς αριθμό opus, 1797) είναι γραμμένο σε δύο μέρη. Το πρώτο μέρος δημοσιεύτηκε το 1912, ενώ, μόλις το 1940, ανακαλύφθηκε και το μινουέτο του. Ο **Μπετόβεν** έδωσε στο έργο το παρατσούκλι “υποχρεωτικά για δύο γυαλιά”, αστεϊευόμενος με το γεγονός πως τόσο ο ίδιος, παίζοντας βιόλα, όσο και ο βιολοντσελίστας φίλος του τα χρειάζονταν για να διαβάσουν την παρτιτούρα. Η διάθεση του **Μπετόβεν** να γράψει ένα έργο που μάλλον δεν προοριζόταν για δημοσίευση, δίνοντας με χιούμορ έναν τέτοιο τίτλο, φωτίζει μια ανάλαφρη και ευχάριστη πτυχή του χαρακτήρα του. Όλο το πρώτο μέρος μοιάζει σαν ένας πνευματώδης διάλογος δύο φίλων. Με περισσεία ενέργεια, η βιόλα εισάγει το πρώτο μέρος, ενώ το τσέλο συνοδεύει σε μπαρόκ στυλ συνεχούς βάσιμου. Οι αντιθέσεις γίνονται εντονότερες με την εναλλαγή περασμάτων και συνοδευτικών αρπές μεταξύ των δύο οργάνων τότε με τη χρήση των δοξαριών και τότε με τεχνική πτισκάτο. Το μινουέτο, από την άλλη, έχει πιο ήπιο χαρακτήρα. Η βιόλα, για μία ακόμη φορά, παρουσιάζει το θέμα και κάπου στη μέση του μέρους γινόμαστε κοινωνοί της απaráμιλλης αντιστικτικής γραφής του συνθέτη.

Franz Schubert (1797-1828):

Το 1816, ο **Φραντς Σούμπερτ**, αποφασίζει να διακόψει το διδακτικό του έργο και να αφοσιωθεί στη σύνθεση. Απομακρύνεται από τον περιοριστικό οικογενειακό του κύκλο και με τη στήριξη φίλων ακολουθεί έναν μπροσέμ τρόπο ζωής στη Βιέννη. Οι δημόσιες εκτελέσεις των έργων του και κυρίως των λήντερ του, γνωρίζουν αρκετή επιτυχία. Παρά την σύντομη και παραχώδη ζωή του, θα συνθέσει έναν εκπληκτικό όγκο έργων, δυστυχώς, πολλά εκ των οποίων ημιτελή. Τον Σεπτέμβριο του 1816, θα συνθέσει το τρίο για βιολί, βιόλα και βιολοντσέλο D. 471 σε Σι ύφεση μείζονα, από το οποίο διασώζονται μόνο το πρώτο μέρος και μερικά μέτρα από το δεύτερο. Πρόκειται για ένα νεανικό έργο, το οποίο κινείται στα χνάρια των μεγάλων δημιουργών της Βιεννέζικης παράδοσης, είναι γραμμένο σε κλασική φόρμα σονάτα-αλέγκρο και εξελίσσεται χωρίς εκπλήξεις. Ο δεκαεννιάχρονος **Σούμπερτ** προσφέρει απλόχερα ένα κομμάτι της μεγαλοφυΐας του ως ένα φιλικό και παιχνιδιάρικο αίσθημα ευφορίας.

Ernő Dohnányi (1877-1960):

Ο **Ερνστ φον Ντόνιανι**, ήταν Ούγγρος πιανίστας, συνθέτης και μαέστρος. Υπήρξε πολυσχιδής καλλιτεχνική φυσιογνωμία και μεγάλος αρωγός στη διαμόρφωση της Ουγγρικής μουσικής κουλτούρας του 20ου αιώνα. Προώθησε τόσο τη μουσική του Μπάρτοκ, φίλου του από τα σχολικά χρόνια, όσο και άλλων εθνικών συνθετών της Ουγγαρίας, όπως του Κόνταλι και του Βάνερ. Από το 1900, καθιερώνεται ως παγκόσμιος φήμη πιανίστας και συνθέτης και, το 1905, εγκαθίσταται στο Βερολίνο και διδάσκει στο Πανεπιστήμιο. Το 1915, επιστρέφει στην Ουγγαρία, όπου αναλαμβάνει με ζήλο την πολιτισμική αναμόρφωση της χώρας. Θα μείνει εκεί για πολλά χρόνια και, κατά τη διάρκεια του πολέμου, θα παρεμβεί, για να σώσει πολλούς μουσικούς εβραϊκής καταγωγής από τα στρατόπεδα συγκέντρωσης. Το 1944, θα μεταβεί στην Αυστρία, κάτι για το οποίο θα δεχθεί ισχυρή κριτική. Ο Ντόνιανι απέφυγε να προβάλλει τις πολιτικές και ηθικές του πεποιθήσεις σε μια περίοδο που η Ουγγαρία υπέφερε από πολιτική και ιδεολογική αστάθεια. Το 1949, θα εγκατασταθεί μόνιμα στην Αμερική και θα συνεχίσει να είναι καλλιτεχνικά δραστήριος μέχρι το τέλος της ζωής του.

Η σερενάτα σε Ντο μείζονα op.10 (τρίο για βιολί, βιόλα και βιολοντσέλο, 1902) είναι από τα διασημότερα έργα του συνθέτη, ενδεικτικό του συντηρητικού αλλά έντονα προσωπικού του ύφους. Πιο κοντά στα Ρομαντικά πρότυπα, η σερενάτα είναι το πρώτο έργο του Ντόνιανι όπου διαφαίνεται ο πλούσιος λυρισμός του μουσικού του λεξιλογίου αλλά και η μετέπειτα κατεύθυνση της συνθετικής του πορείας.

Το **ArCo String Trio** παρουσιάζει ένα πρόγραμμα που καλύπτει 100 χρόνια μουσικής. Κάθε έργο έχει τη δική του, αισιόδοξη συνήθως, ιστορία. Για μια στιγμή νιώθουμε τον συνθέτη δίπλα μας, μακριά από το βάθος της αυθεντίας του, να εργάζεται επάνω στο χαρτί, με «γήινες» καθημερινές έγνοιες να παρεμβαίνουν στο έργο του. Τα αριστουργήματα αυτά τα ακούμε με τη διάθεση που τους ταιριάζει, την ημέρα, σαν να γράφτηκαν αποκλειστικά για εμάς.

Χρήστος Χαλναρίδης
υποψήφιος διδάκτορας του ΤΜΕΤ (σύνθεση) του Πανεπιστημίου Μακεδονίας

Τις μουσικολογικές αναλύσεις των έργων των συναυλιών του κύκλου «Κυριακάτικα Πρωινά» έχουν επιμεληθεί οι φοιτητές του Τμήματος Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας

